

T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

İSTANBUL AĞAÇ PEYZAJ EĞİTİM HİZMETLERİ VE HAYVANAT BAHÇESİ İŞLETMECİLİĞİ SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ

2023 YILI
SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Kasım 2024

Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax : 90 (312) 295 48 00

www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr

İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	1
2.	KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU.....	5
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	5
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	6
5.	İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	6
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ.....	8
7.	DENETİM BULGULARI.....	8
8.	EKLER.....	26

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1: Sermaye ve Ortaklık Tablosu	2
Tablo 2: İştirakler Tablosu	3
Tablo 3: Seyahat, Konaklama ve Günlük Araç Kiralama Hizmet Alımları Tablosu.....	13

KISALTMALAR

AĞAÇ AŞ	İstanbul Ağaç, Peyzaj, Eğitim Hizmetleri ve Hayvanat Bahçesi İşl. San. ve Tic. AŞ
BOBİ FRS	Büyük ve Orta Boy İşletmeler için Finansal Raporlama Standardı
HGS	Hızlı Geçiş Sistemi
ISO	International Organization for Standardization
İBB	İstanbul Büyükşehir Belediyesi
İSKİ	İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi
KDV	Katma Değer Vergisi
KGK	Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu
KHK	Kanun Hükmünde Kararname
SGK	Sosyal Güvenlik Kurumu
TFRS	Türkiye Finansal Raporlama Standartları
TMS	Türkiye Muhasebe Standartları

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. Diğer Bulgular

1. Kiralanan Araçların Görevlendirme Yazısı Olmaksızın Görev Mahalli Dışında Kullanılması
2. Şirket ile İstanbul Büyükşehir Belediyesi Arasında Yürütülen İşler Kapsamında Temsil ve Ağır Harcamalarında Bulunulması
3. Şirketin Ticari Faaliyet Kapsamındaki Mal ve Hizmetlerinin Sunumunda Belediye ve Şirketlerin Çalışanlarına Mevzuata Aykırı Olarak İndirim Uygulanması
4. Doğrudan Temin Yöntemiyle Alım Yapılan Seyahat, Konaklama ve Günlük Araç Kiralama Hizmetlerinde Piyasa Fiyat Araştırması Yapılmaması
5. Acil Durum Avanslarının Hatalı Ödenmesi
6. Şirketin Kendi İhtiyacı Olan Personel Çalıştırılmasına Dayalı Hizmet Alımlarını, İstanbul Büyükşehir Belediyesinin Doğrudan veya Dolaylı Olarak %50'sinden Fazlasına Sahip Olduğu Diğer Şirketlerden Doğrudan Hizmet Alımı Suretiyle Gördürmesi ve Bu Kapsamda Çalıştırılan İşçilerin Ücretleri İçin Katma Değer Vergisi Ödenmesi
7. İşçilere Kanunda Öngörülen Yıllık 270 Saati Aşan Sürelerde Fazla Çalışma Yaptırılması
8. İşçilerin Birikmiş Yıllık Ücretli İzinlerinin Kanuna Uygun Olarak Kullandırılmasına İlişkin Tedbirlerin Alınmaması
9. Şirketin Bahçe Market Şubelerinin İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı Almadan Faaliyette Bulunması
10. Bazı Şirket Çalışanları ve Aile Fertleri İçin Yapılan Özel Sağlık Sigortası Bedellerinin Şirket Bütçesinden Karşılanması
11. Asgari Ücret Destek Kesintilerin Yapılmaması ve Türkiye İş Kurumuna Gönderilmemesi

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

İstanbul Ağaç, Peyzaj, Eğitim Hizmetleri ve Hayvanat Bahçesi İşl. San. ve Tic. AŞ (AĞAÇ AŞ), İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından, 1580 sayılı Belediye Kanunu (mülga), 3030 sayılı Büyük Şehir Belediyelerinin Yönetimi Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanun (mülga) ve 6762 sayılı Türk Ticaret Kanunu (mülga) hükümlerine göre 1997 yılında kurulmuş olup 29.07.1997 tarihinde ticaret siciline tescil edilmiştir.

AĞAÇ AŞ'nin faaliyet alanı, şirket ana sözleşmesinde gösterilmiş olup park ve bahçe düzenlemesinde, çevre güzelleştirilmesinde kullanılan her türlü yapay çiçek, çim, tohum, ağaç, süs bitkisi, çalı, mevsimlik çiçekler, soğanlı bitkiler, toprak, torf, mil, bitkisel karışım, gübre, ilaç, peyzaj materyalleri ile bu sektörde kullanılabilecek her türlü araç-gereç, alet-edevat, teknik teçhizatla bunların yedek parça ve aksesuarlarının da temini, üretimi, ithalatı, ihracatı, alım satımı kurulması ve işletilmesi; park-bahçe yapım-bakım ve ağaçlandırma faaliyetleri ve diğer peyzaj uygulamaları işleri ile iştigal etmektedir.

Şirket, yasalara ve kuruluş amacına uygun olan işlerin yapılması için Türkiye sınırları içinde taşınmaz tasarruf ve bunların üzerinde aynı hak tesis edebileceği gibi bunları alıp satabilir, kira ile işletebilir veya kiraya verebilir.

AĞAÇ AŞ, kamu ve özel hukuka tabi olarak kurulmuş olup faaliyetlerini ise temel olarak 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu, 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu ve 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'na tabi olarak gerçekleştirmektedir. Ayrıca Şirket gerçekleştireceği ihaleli işlemlerde 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu ve 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu'na tabidir.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Şirket, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu hükümleri doğrultusunda kurulmuş anonim bir şirkettir. Dolayısıyla, yönetim kurulu tarafından temsil ve idare olunur. Yönetim kurulu üyeliğine gerçek veya tüzel kişiler seçilebilir. Bir tüzel kişi yönetim kuruluna üye seçildiği takdirde, tüzel kişi tarafından belirlenen bir gerçek kişi de tüzel kişiyle birlikte tescil ve ilan olunmaktadır. Tüzel kişi adına sadece bu tescil edilmiş gerçek kişi toplantılara katılıp oy

kullanabilmektedir. Yönetim kurulu niteliği gereği sürekli bir organdır.

Anonim şirket yönetim kurulu; ortakların sermayelerinin korunması ve değerlendirilmesini, şirket alacaklılarının da alacaklarını emanet ettikleri, idare ve temsile yetkili bir organdır. Yönetim kurulu, anonim ortaklığın kanunla öngörölmüş zaruri bir organdır.

Şirketin yönetim organı olan Yönetim Kurulu, ortakları temsilen 19 üyeden oluşmaktadır. Yönetim Kurulu üyeleri 15.03.2023 tarihli Olağan Genel Kurul Kararı ile seçilmiştir.

Şirketin idari birimleri; Genel Müdürlük, 3 Genel Müdür Yardımcılığı, 1 Hukuk Müşavirliği, 1 Basın Müşavirliği, 11 Müdürlük ve 32 Şeflikten oluşmaktadır. Şirkette çalışan personel sayısı 31.12.2023 tarihi itibarıyla 3733'tür. Çalışan personel 4857 sayılı İş Kanunu'na tabidir.

1.3. Mali Yapı

AĞAÇ AŞ'nin nominal sermaye tutarı 60.000.000,00 Türk Lirası olup sermayesinin tamamı ödenmiştir.

Şirketin 2023 yılı dönem sonu itibarıyla aktif toplamı 3.767.178.708,82 TL, net satışları 4.211.877.348,62 TL olup, dönem net kârı 193.906.394,22 TL'dir. Dönem net kârının önemli bir kısmı olağan faaliyetlerden oluşmaktadır.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi, Şirketin %43,33 oranındaki hissesine sahiptir. Şirketin 31.12.2023 tarihi itibarıyla sermaye ve hisse yapısı aşağıdaki gibidir:

Tablo 1: Sermaye ve Ortaklık Tablosu

Pay Sahibinin Unvanı	Sermaye Miktarı (TL)	Sermaye Oranı (%)
İstanbul Büyükşehir Belediyesi	26.000.000	43,33
İ.S.K.İ. Genel Müdürlüğü	24.000.000	40,00
Metro İstanbul San. Tic. AŞ	2.000.000	3,33
İsfalt İstanbul Asfalt Fabrikaları San. ve Tic. AŞ	6.000.000	10,00
İston İstanbul Beton Elem. ve Hazır Bet. Fb. San. Tic. AŞ	2.000.000	3,33
Toplam	60.000.000,00	100,00

Ağaç AŞ'nin aşağıdaki tabloda yer alan iştirakleri bulunmaktadır.

Tablo 2: İştirakler Tablosu

İştirakin Adı, Soyadı/Ünvanı	Sermaye Miktarı (TL)	Sermaye Oranı (%)
İstaç İstanbul Çevre Yönetimi Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi	382.583,12	0,021
İstanbul Dijital Medya AŞ	31.691.156,26	20,00
Boğaziçi Konut AŞ	810.360,64	1,00
İstanbul Güvenlik AŞ	31.169.588,68	40,00
İston AŞ - Ağaç AŞ İş Ortak.	96.305,17	49,5

Şirketin amacı; park ve bahçe düzenlemesinde, çevre güzelleştirilmesinde kullanılan her türlü bitkiler ile bu sektörde kullanılabilecek her türlü araç-gerecin teminini, üretimini, ithalatını, ihracatını, alım satımını, park-bahçe yapım-bakımını, ağaçlandırma faaliyetlerini ve diğer peyzaj uygulamalarını yapmaktır. Bu nedenle şirketin ana gelirleri; park-bahçe yapım bakımı, ağaçlandırma çalışmaları bu faaliyetlerde kullanılan bitkisel ve diğer materyaller ile malzeme alet makine, araç ve gereç temin ve tedarikidir. Bunun yanında bahçe market perakende satışları da Şirketin önemli gelir kalemleri arasında yer almaktadır.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

1.4.1. Şirketin Muhasebe Sistemi

6102 sayılı Kanun'da; Kanun'a tabi gerçek ve tüzel kişilerin, 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun defter tutma ve kayıt zamanıyla ilgili hükümleri ile aynı Kanun'un 175 ve mükerrer 257'nci maddelerinde yer alan yetkiye istinaden yapılan düzenlemelere uymak zorunda olduğu belirtilmiştir.

Söz konusu yetkiye istinaden Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından (1) Seri no.lu Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği 26.12.1992 tarihinde yayımlanmış ve 01.01.1994 tarihinden itibaren yürürlüğe girmiştir. Şirketin tabi olduğu muhasebe sistemi (1) Seri no.lu Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği'nde yer alan Tekdüzen Hesap Planıdır.

Şirket, muhasebe kayıtlarını 213 sayılı Vergi Usul Kanunu ile Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği ilkelerine uygun şekilde ve 7/A seçeneğine göre tutmaktadır. 7/A seçeneğinde, giderler yapıldıkları anda ilgili defter-i kebir hesaplarına fonksiyon esasına göre kaydedilirken, söz konusu giderler aynı zamanda yardımcı defterlerde hem çeşit esasına hem de ilgili gider yerlerine göre izlenir.

1.4.2. Şirketin Raporlama Sistemi

Anonim şirketin finansal tabloları hakkındaki hükümlere 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nda yer verilmiştir.

Kanun'un 514 ve 515'inci maddelerine göre yönetim kurulu, geçmiş hesap dönemine ait, Türkiye Muhasebe Standartlarında öngörölmüş bulunan finansal tablolarını, eklerini ve yıllık faaliyet raporunu, bilanço gününü izleyen hesap döneminin ilk üç ayı içinde hazırlar ve genel kurula sunar. Anonim şirketin finansal tabloları, Türkiye Muhasebe Standartlarına göre şirketin malvarlığını, borç ve yükümlölüklerini, öz kaynaklarını ve faaliyet sonuçlarını tam, anlaşılabilir, karşılaştırılabilir, ihtiyaçlara ve işletmenin niteliğine uygun bir şekilde; şeffaf ve güvenilir olarak, gerçeği dürüst, aynen ve aslına sadık surette yansıtacak şekilde çıkarılır.

Kanun'un 516'ncı maddesine göre yönetim kurulunun yıllık faaliyet raporu ise, Şirketin, o yıla ait faaliyetlerinin akışı ile finansal durumunu, doğru, eksiksiz, gerçeğe uygun ve dürüst bir şekilde yansıtmalıdır. Yıllık faaliyet raporunda finansal durum, finansal tablolara göre değerlendirilir.

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 88'inci ve Geçici 1'inci maddeleri uyarınca tâbi oldukları kanunlar gereği defter tutmakla yükümlü olan gerçek veya tüzel kişi tacirler, münferit veya konsolide finansal tablolarını Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu tarafından yayımlanan Türkiye Muhasebe Standartlarına (TMS) uygun olarak hazırlamaları gerekmektedir. Ayrıca aynı maddelerde Kurumun değişik işletme büyüklükleri ve sektörler için özel standartlar koymaya ve düzenlemeler yapmaya yetkili kılındığı belirtilmiştir.

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 397'nci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca bağımsız denetime tabi olacak işletmeleri belirleme yetkisi Cumhurbaşkanına aittir. 2018/11597 sayılı Bakanlar Kurulu Kararında (ve söz konusu Kararın yerini alan 30.11.2022 tarihli 2022/6434 sayılı Cumhurbaşkanı Kararında) bağımsız denetime tabi olacak şirketlere ilişkin ölçütler belirlenmiştir. AĞAÇ AŞ bu kapsamda bağımsız denetime tabidir.

Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu 2014 yılında TFRS uygulama kapsamını bağımsız denetim kapsamından ayrıştırarak Türkiye Finansal Raporlama Standartları (TFRS) uygulama kapsamını genel olarak kamu yararını ilgilendiren kuruluşlarla sınırlandırmıştır. Bunun yanı sıra, bu kuruluşların dışında kalan işletmelerin de isteğe bağlı olarak TFRS uygulamalarına izin verilmiştir.

Şirket, bağımsız denetime tabi olup TFRS'de öngörölen finansal tabloları (Finansal

Durum Tablosu, Kâr veya Zarar ve Diğer Kapsamlı Gelir Tablosu, Öz kaynak Değişim Tablosu ve Nakit Akış Tablosu) hazırlamaktadır.

1.4.3. Şirket Tarafından Denetime Sunulan Defter, Tablo ve Belgeler

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştay Başkanlığına gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuştur:

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Gelir tablosu/Kâr-Zarar tablosu
- Envanter defteri

Şirketin denetimi; yukarıda belirtilen defter, tablo ve belgeler ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

Denetim görüşü, Şirketin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tablolarından bilanço ve gelir tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin

mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürlerinin tasarlanmasına esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Şirket, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu'na ve ayrıca Kanun'a dayanılarak hazırlanan ikincil mevzuat düzenlemelerine tabi olmadığından, Şirket'te bu Kanun'un tanımladığı şekilde bir iç kontrol sistemi bulunmamaktadır.

Şirket, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu hükümleri uyarınca kurulmuş olup bu Kanun hükümleri doğrultusunda iç kontrol sistemi değerlendirilmiştir.

İç kontrol; idarenin amaçlarına, belirlenmiş politikalara ve mevzuata uygun olarak faaliyetlerin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesini, varlık ve kaynakların korunmasını, muhasebe kayıtlarının doğru ve tam olarak tutulmasını, mali bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesini sağlamak üzere idare tarafından oluşturulan organizasyon, yöntem ve süreçler ile iç denetimi kapsayan malî ve diğer kontroller bütünüdür.

İç kontrol sistemi, idare yönetimi ile diğer ilgili personel tarafından; kuruluşun amaçlarına ulaştığına, faaliyet ve işlemlerin etkin olarak gerçekleştirildiğine, kanun ve düzenlemelere uyulduğuna dair makul bir güvence sağlamak üzere tasarlanan ve uygulanan sistemi ifade etmektedir.

6102 sayılı Kanun'un "Görev dağılımı" başlıklı 366'ncı maddesinin ikinci fıkrasında yönetim kurulunun; işlerin gidişini izlemek, kendisine sunulacak konularda rapor hazırlamak, kararlarını uygulamak veya iç denetim amacıyla içlerinde yönetim kurulu üyelerinin de bulunabileceği komiteler ve komisyonlar kurabileceği ifade edilmiştir. Şirkette söz konusu düzenlemede belirtilen mahiyette bir komisyon kurulmamıştır.

Yukarıda belirtildiği üzere Şirket, 5018 sayılı Kanun hükümlerine tabi olmamakla birlikte, iç kontrol işlemlerine ilişkin olarak anılan Kanun hükümlerine benzer aşağıdaki uygulamalar mevcuttur:

- Muhasebe sistemine yansıyan tutarlar ile fiili envanter arasında periyodik mutabakatlar yapılmaktadır (günlük kasa kontrolleri, günlük banka mutabakatları, aylık borç/alacak mutabakatları, yıllık stok sayımı ve yıllık toplam envanter sayımı).

- İç Yönerge metninde imza sirkülerindeki yetkiler dâhilinde, Yönetim Kurulu Başkan, Başkan Vekili, Genel Müdür, Genel Müdür Yardımcıları ve Müdürlerin münferiden ve müştereken atacakları imzalarda yetki ve limitleri belirlenmiştir.

- Şirket Harcama Esasları ve Yetki Devri Talimatına göre;

- Diğer birim müdürlüklerinin bir seferde alım yetki limitleri ve aylık toplam harcama limitleri yetki devri ve harcama limitleri tablosunda bulunmaktadır.

- Şirketin faaliyetlerine yönelik iş süreçleri tanımlanarak yönerge, çalışma talimatı, görev tanımı gibi prosedürler belirlenmiştir.

- Şirkette görevler ayrılığı ilkesi mevcuttur.
- Şirket tarafından çıkarılmış olan İnsan Kaynakları Yönergesi ve buna bağlı olarak çıkarılan Disiplin Yönergesi mevcuttur.
- Şirkette bilgi sistemine veri girişi / onay / veri görüntüleme konusunda kişi bazlı yetkilendirmeler belirlenmiştir.
- Şirketin vermiş olduğu hizmetin kalitesini yükseltmek ve müşteri memnuniyetini arttırmak amacıyla Entegre yönetim sistemi altında ISO 9001:2015 Kalite Yönetim Sistemi, ISO 14001:2015 Çevre Yönetim Sistemi, ISO 45001:2018 İş Sağlığı ve Güvenliği ve ISO 27001:2022 Bilgi Güvenliği yönetim sistemleri, ISO 50001:2018 Enerji Yönetim Sistemi, ISO 10002:2018 Müşteri Memnuniyeti Yönetim Sistemi ve ISO 17025:2017 Deney Ve Kalibrasyon Laboratuvarlarının Yeterliliği İçin Genel Şartlar Standardı mevcuttur.
- Şirketin, ihale ve satın alma yönergesi, istisna kapsamında satın alma prosedürü, bulunmaktadır.
- İnsan kaynakları, bilgi teknolojileri, teknik işler ve iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili tüm talepler kurumsal kaynak planlama sistemi (ERP) ile entegre portal üzerinden gerçekleştirilirken iç ve dış yazışma, onaylar elektronik belge yönetim sistemi (M-FILES) ile ilerlemektedir.

İç kontrolün geliştirilmesine yönelik uygulamaların devam ettiği görülmüştür.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

İstanbul Ağaç Peyzaj Eğitim Hizmetleri ve Hayvanat Bahçesi İşletmeciliği Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi 2023 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Kiralanan Araçların Görevlendirme Yazısı Olmaksızın Görev Mahalli Dışında Kullanılması

Şirket tarafından kiralanan araçların bazılarının, İdarenin faaliyet alanı olan İstanbul İli dışında, herhangi bir görevlendirme yazısı olmaksızın kullanıldığı ve yakıt ile HGS (hızlı geçiş sistemi) giderlerinin şirket bütçesinden karşılandığı görülmüştür.

Şirket Yönetim Kurulu kararıyla çıkartılan Seyahat Yönergesinin 4'üncü maddesinde;

“YURT İÇİ SEYAHATLER

Bu yönetmelik kapsamındaki kişilerin devamlı olarak görevini ifa ettiği şehirden, yine görev nedeniyle başka bir şehre yaptığı geçici seyahatlerdir.

4.1 Seyahatin Onayı

Yönetim Kurulu Başkanı veya Vekilinin şirketi temsilen yapacakları yurt içi seyahatler beyanları ile geçerlidir. Yönetim Kurulu Üyeleri ve Genel Müdürün yurt içi seyahat onayı Yönetim Kurulu Başkanı veya Başkan Vekili tarafından (Günü birlik seyahatlerde onay aranmaz) verilir. Genel Müdür altı kadronun seyahat onayı ise Genel Müdür veya Vekili tarafından verilir.” hükümleri yer almaktadır.

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun “Tacir olmanın hükümleri” başlıklı 18'inci maddesinde her tacirin, ticaretine ait bütün faaliyetlerinde basiretli bir iş adamı gibi hareket etmesi gerektiği belirtilmiştir. Ayrıca kamu kaynağı kullanan Şirketin, kaynaklarını ekonomik kullanması konusunda özen yükümlülüğü de bulunmaktadır.

Yukarıdaki mevzuat hükümleri ve Şirketin iç düzenleyici işlemi göz önünde bulundurulduğunda; Şirket tarafından kiralanan araçların faaliyet alanı olan İstanbul İli dışına

çıkış yapabilmesi görevlendirme yazılarının olması şartına bağlıdır. Kamu kaynağı ile kiralanan araçların görevlendirme yazısı olmaksızın, kamu hizmetleri dışında kullanılmaması gerekmektedir.

Yapılan incelemeler sonucunda; Şirketin kiraladığı araçların sarfiyatları incelenmiş olup yakıt alım istasyonları ve HGS gider mevkileri incelendiğinde araçların il dışında kullanıldıkları ve ilgili tarihlerde herhangi bir görevlendirme yazılarının bulunmadığı tespit edilmiştir. Görev mahalli dışında kullanılan araçlarının HGS giderlerinin tamamı Şirket bütçesinden karşılanmıştır. Ayrıca araçların bazılarının da İl dışında buldukları sürelerdeki yakıt giderleri taşıt tanıma sistemi aracılığıyla Şirket bütçesinden karşılanmıştır. Kamu kaynağı kullanan Şirketin tasarrufundaki araçların görev mahalli dışında kullanılması kaynak israfı olarak değerlendirilebilecek olup araçların, kazaya karışması veya kural ihlalleri gibi riskli hallerin meydana gelmesi durumunda Şirket cezai müeyyideye maruz kalabilecektir. Kamu kaynağı kullanan Şirketin basiretli bir iş adamı gibi hareket etmesi ve kaynaklarını etkili, ekonomik ve verimli kullanması gerekmektedir.

Yukarıda yer alan denetim tespiti üzerine Şirket tarafından, ilgili personele rücu işlemlerinin başlatıldığı ve duyurular yapılmak suretiyle gerekli önlemlerin alınacağı ifade edilmiştir. Kurum esasen bulgu konusuna iştirak etmektedir.

Sonuç olarak, Şirket araçları ile İl dışına çıkışların takibinin yapılması, görevlendirme onayları bulunmayan araçlara ilişkin olarak gider yapılmaması ve kurallara riayet etmeyen personel hakkında gerekli işlemlerin yapılmasında Şirket menfaati olduğu değerlendirilmektedir.

BULGU 2: Şirket ile İstanbul Büyükşehir Belediyesi Arasında Yürütülen İşler Kapsamında Temsil ve Ağırlama Harcamalarında Bulunulması

Kurumun, Belediye ve İSKİ ile yürütmüş olduğu işler kapsamında, Şirket, Belediye ve İSKİ personeli için temsil ve ağırlama harcamalarında bulunduğu görülmüştür.

Şirketin sermayesinin tamamı, doğrudan veya dolaylı olarak, Belediyenin bağlı idare ve iştirakler ortaklık payları dâhilinde Belediyeye aittir. Ayrıca, 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun 26'ncı maddesi hükmü gereğince Belediyede yöneticilik kadrosunda bulunan personel Şirketin Yönetim Kurulunda görev yapmaktadır. Şirketin ayrı bir tüzel kişiliği bulunmakla birlikte, organizasyon ve sermaye yapısı ile faaliyet yürütme usulü Şirket ile Belediye arasında yönetsel açıdan organik bağ kurmaktadır.

Yapılan incelemeler sonucunda, Şirket tarafından Belediye ve İSKİ ile yürütülen işler kapsamında, idarelerin kontrol teşkilatı personeli için 2023 yılında toplam 2.113.050,63 TL tutarında yemek ve organizasyon gider karşılığı olarak temsil ve ağırlama harcamasında bulunulduğu görülmüştür.

Şirketin, Belediye ve İSKİ ile yürütmüş olduğu işlerin, piyasa şartlarında belirlenmediği dolayısıyla yapılacak temsil harcamalarının gelir artırıcı fonksiyonunun bulunmadığı ve İBB ile Şirket arasında yönetsel bağlantının bulunması sebepleriyle gerek İBB ve İSKİ personeline gerekse de Şirket personeline temsil ve ağırlama harcamasında bulunulmasında Şirket menfaati bulunmadığı değerlendirilmektedir.

Yukarıda yer alan denetim tespiti üzerine Şirket tarafından, uygulamanın hizmet verilen sahanın genişliğinden kaynaklandığı ifade edilmiştir. Ancak söz konusu temsil ve ağırlama harcamaları bu kapsamdaki giderler için belirlenmemiş olup, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nda yer alan her tacirin, ticaretine ait bütün faaliyetlerinde basiretli bir iş adamı gibi hareket etmesi gerektiği hükmüyle örtüşmemektedir.

Sonuç olarak, Şirket menfaatleri gereğince Şirket, İBB ve İSKİ personeline yönelik olarak temsil ve ağırlama harcamalarının yapılamaması gerektiği değerlendirilmektedir.

BULGU 3: Şirketin Ticari Faaliyet Kapsamındaki Mal ve Hizmetlerinin Sunumunda Belediye ve Şirketlerin Çalışanlarına Mevzuata Aykırı Olarak İndirim Uygulanması

Şirketin ticari faaliyet kapsamında ürettiği mal ve hizmetlerin, İstanbul Büyükşehir Belediyesi ve Belediye iştirak personeline, mevzuata aykırı olarak indirimli tarife üzerinden sunulduğu görülmüştür.

4736 sayılı Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Ürettikleri Mal ve Hizmet Tarifeleri ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun'un 1'inci maddesinde; kamunun çoğunluk hissesine sahip olduğu kuruluşların ticarî indirimler hariç herhangi bir kişi veya kuruma ücretsiz veya indirimli tarife uygulayamayacağı belirtilmiş, bu hükümden muaf tutulacakları belirleme yetkisinin ise Cumhurbaşkanında olduğu ifade edilmiştir.

Yukarıda yer verilen Kanun hükmünden anlaşılacağı üzere, belediyelerin çoğunluk hissesine sahip olduğu iştiraklerinin ticarî indirimler hariç herhangi bir kişi veya kuruma

ücretsiz veya indirimli tarife uygulayabilmesi Cumhurbaşkanının bu konudaki muafiyet kararı ile mümkün olabilecektir.

Yapılan incelemeler sonucunda, Şirketin ticari faaliyet kapsamındaki satışlarının İstanbul Büyükşehir Belediyesi ve Belediye iştirak personeline %15 oranında indirimli sunulduğu görülmüştür. Herhangi bir muafiyet kararı olmaksızın gerçekleştirilen indirimli satışlar nedeniyle toplam 549.478,00 TL+KDV gelir elde edilememiştir.

Yukarıda yer alan denetim tespiti üzerine, Şirket tarafından, ticari faaliyet kapsamındaki mal ve hizmetlerinin satışında İBB ve Belediye iştirak personellerine %15'i geçmemek üzere indirim yapıldığı, İBB ve iştirak şirketleri bünyesinde çalışan personelin indirimden yararlandırılmasının başlıca sebebinin, şirketin satışlarını, tanınırlığını ve ürünlerin bilinirliğini arttırmak olduğu, İBB ve iştirak şirketlerinin personel sayısının yaklaşık 90.000 civarında olduğu düşünüldüğünde İBB ve iştirak şirketlerinin, Şirket için önemli bir müşteri potansiyeli oluşturduğu, uygulamanın Şirketin satış ve pazarlama faaliyetinin bir unsuru olarak yapıldığı ifade edilmiştir.

Ancak, 4736 sayılı Kanun, işletmecilik gereği kapsamındaki şirketlere ticari indirimler konusunda esneklik sağlamakla birlikte, diğer firmalardan farklı olarak bu indirimler harici herhangi bir kişi veya kuruma indirimli tarife uygulanmasını yasaklamaktadır. Ürün ve hizmet satışı yapan İBB iştiraki olan şirketlerin hem birbiri personeline hem de İBB personeline indirimli mal ve hizmet satışında bulunması, ticari indirim niteliği taşımamakta, İBB kaynaklı kamu sermayesinin belirli bir toplumsal grup içerisinde Kanun'a aykırı menfaat sağlayacak şekilde kullanılması anlamına gelmektedir. Şirket tarafından, İBB ve iştiraki şirketler personelinin sayısının 90.000 civarında olduğu ve bu nedenle bu personele indirim sağlanmasının ticari avantaj sağlayacağı ifade edilerek, indirim sağlanan kişi sayısı ile ticari menfaat arasında doğru orantı olduğu belirtilse de, yapılan indirim kapsamında bu orantının mevcut olması durumunda basiretli tacirin tüm kamu kurumları personeli ile özel sektör dahil tüm potansiyel müşteri kitlesine indirimli satış sunarak karlılığını artıracığı, bu durumunun gerçekleştirilmemesinin indirimlerin ticari amaçlı değil belirli bir kurum orijinli gerçekleştirildiğini göstermektedir.

Sonuç olarak, meri mevzuat uyarınca, Belediye ile Belediye iştirakleri personeline indirimli mal ve hizmet sunulmaması gerektiği değerlendirilmektedir.

BULGU 4: Doğrudan Temin Yöntemiyle Alım Yapılan Seyahat, Konaklama ve Günlük Araç Kiralama Hizmetlerinde Piyasa Fiyat Araştırması Yapılmaması

Şirketin doğrudan temin yöntemiyle alım gerçekleştirdiği seyahat, konaklama ve günlük araç kiralama işlerinde piyasa fiyat araştırması yapılmadan aynı firmadan alım yapıldığı görülmüştür.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 22'nci maddesinde; Kanun kapsamında olan kuruluşlardan büyükşehir belediyesi sınırları içinde bulunanların, madde metninde belirtilen limite kadar olan alımları (2023 yılı için 431.810,00 TL) ile temsil ağırlama faaliyetleri kapsamında yapılacak konaklama, seyahat ve işeyle ilişkin alımlarını; ilan yapılma, teminat alma, ihale komisyonu kurma ve Kanun'un 10'uncu maddede sayılan yeterlilik kurallarını arama zorunluluğu bulunmaksızın, ihale yetkilisince görevlendirilecek kişi veya kişiler tarafından piyasada fiyat araştırması yapılarak gerçekleştirilecekleri düzenlenmiştir.

Yapılan incelemeler sonucunda, doğrudan temin yöntemi ile gerçekleştirilen seyahat, konaklama ve günlük araç kiralama işlerinde piyasa fiyat araştırması yapılmadan aynı seyahat acentesinden alım yapıldığı tespit edilmiştir.

Tablo 3: Seyahat, Konaklama ve Günlük Araç Kiralama Hizmet Alımları Tablosu

	Syh No / Karar No	Ülke/Şehir	Kişi Sayısı	Uçak	Konaklama	Araç Kiralama ve Rehberlik
1	Karar-3	Almanya/Düsseldorf	9	132.768,44	121.297,36	103.010,50
2	SYH-0698	Ordu/Giresun	3	16.525,99	10.350,00	8.844,07
3	VF-0725	Ordu/Giresun	1			
4	SYH-0743	Ordu/Giresun	4			
5	SYH-3044	Antalya/Alanya	3	8.283,00	0	0
6	SYH-5046	Trabzon	2	14.734,00	0	0
7	SYH-5260	Antalya	1	4.230,00	3.558,63	0
8	SYH-5634	Adana/Mersin	3	17.340,00	0	0
9	SYH-5655	Ordu	2	6.716,00	0	0
10	SYH-6432	Antalya	11	56.900,00	46.585,00	13.545,40
11	Karar-97	Hollanda/Amsterdam	7	99.575,00	95.550,00	0
Toplam				759.813,39		

Yukarıda yer alan denetim tespiti üzerine Şirket tarafından, ani gelişen durumlarda bu kapsamda alım yapıldığı ve 2024 Yılı içerisinde yapılacak alımlarda piyasa fiyat araştırması yapılacağı ifade edilmiştir. Şirket esasen bulgu konusu hususa iştirak etmiştir.

Sonuç olarak, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 22'nci maddesi kapsamında gerçekleştirilecek teminlerde piyasa fiyat araştırması yapılarak alımlara ilişkin kanıtlayıcı belgelerin onay belgelerine eklenmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

BULGU 5: Acil Durum Avanslarının Hatalı Ödenmesi

İnsan Kaynakları Yönetmeliği uyarınca personele ödenen acil durum avansının şartları taşımayan personele ödendiği görülmüştür.

20.06.2017 tarih ve 70 sayılı Yönetim Kurulu Kararı ile çıkarılan İnsan Kaynakları Yönetmeliği'nin 31'inci maddesinde acil durum avansı ödenmesi ve şartları düzenlenmiştir. Yönetmelik'e göre personelin kendisinin, anne, baba, eş veya çocuğunun ağır bir hastalık veya ameliyat nedeniyle tedavi görmesi halinde personelin acil ihtiyacının karşılanması amacıyla ve yapılan harcamalarının belgelendirilmesi kaydıyla veya anne, baba, eş veya çocuğun ölümü halinde personele aylık brüt asgari ücretin azami üç katına kadar ve maaşından azami yedi taksitte kesilmek üzere İnsan Kaynakları Müdürlüğü'nün onayıyla avans verilebilecektir.

Mezkûr düzenlemeye göre taksitli nakit avans, ağır bir hastalık veya ameliyat nedeniyle tedavi görme yahut sayılan kişilerin ölümü halinde ödenebilecektir.

Yapılan incelemeler sonucunda; Şirket tarafından 2023 yılı içerisinde 67 adet personele toplam 1.651.607,18 TL taksitli avans verildiği görülmüştür. Avansların bir kısmının ağır bir hastalık olmaksızın tedavi masrafları için verildiği diğer bir kısmının ise belirlenen sebepler dışında dayanaksız haller için ödendiği tespit edilmiştir. Bazı avans ödemeleri de sunulmuş herhangi bir kanıtlayıcı belge bulunmadan ödenmiştir. Şartları taşımayan avans ödemeleri taşınma masrafları, yüksek kira artışı nedeniyle ihtiyaç ve sağlık harcamalarında kullanmak üzere gibi gerekçeler dayanak gösterilerek ödenmiştir.

Yukarıda yer alan denetim tespiti üzerine, Şirket tarafından, acil durum avanslarının personelin ve birinci derecede yakınlarının, sağlık ile ilgili harcamaları için verildiği ve avans ödemelerinde belgelendirme hususuna daha özenli hareket edileceği ifade edilmiştir. Şirket esasen bulgu konusu hususa iştirak etmiştir.

Sonuç olarak, personelin acil durum avans taleplerinin şartları haiz olduğunun kontrol

edilmesi ve sayılan hallerde ödeme yapılması gerektiği değerlendirilmektedir.

BULGU 6: Şirketin Kendi İhtiyacı Olan Personel Çalıştırılmasına Dayalı Hizmet Alımlarını, İstanbul Büyükşehir Belediyesinin Doğrudan veya Dolaylı Olarak %50'sinden Fazlasına Sahip Olduğu Diğer Şirketlerinden Doğrudan Hizmet Alımı Suretiyle Gördürmesi ve Bu Kapsamda Çalıştırılan İşçilerin Ücretleri İçin Katma Değer Vergisi Ödenmesi

Şirketin, personel çalıştırmasına dayalı hizmet alımlarını (temizlik hizmeti ve özel güvenlik hizmeti) Belediyenin doğrudan veya dolaylı olarak %50'sinden fazlasına sahip olduğu diğer şirketlerinden doğrudan hizmet alımı suretiyle gerçekleştirdiği ve mevzuata aykırı uygulama nedeni ile Şirkete KDV yükü getirildiği görülmüştür.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 62'nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinde; belediye ve bağlı kuruluşları ile bunların birlikte veya ayrı ayrı sermayesinin yarısından fazlasına sahip oldukları şirketlerin; mahalli idare ve şirket bütçesinden, personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımı veya niteliği itibarıyla bu sonucu doğuracak şekilde alım yapamayacakları ve buna imkân sağlayan diğer mevzuat hükümlerinin uygulanmayacağı belirtilmiştir.

375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin ek 20'nci maddesinin birinci fıkrasında; belediyeler ile bağlı kuruluşlarının personel çalıştırılmasına dayalı hizmetlerini; doğrudan hizmet alımı suretiyle, birlikte ya da ayrı ayrı sermayesinin yarısından fazlası bu idarelere ait ve halen bu kapsamda hizmet alımı yaptığı mevcut şirketlerinden birine, bu nitelikte herhangi bir şirketi bulunmuyorsa münhasıran bu amaçla kuracakları bir şirkete gördürebileceği ifade edilmiştir.

Ek 20'nci maddenin uygulanmasına ilişkin olarak çıkarılan "İl Özel İdareleri, Belediyeler ve Bağlı Kuruluşları ile Bunların Üyesi Olduğu Mahalli İdare Birliklerinin Personel Çalıştırılmasına Dayalı Hizmetlerinin Gördürülmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Karar'ın" 3'üncü maddesinde, şirket tanımı yapılmış, 6'ncı maddesinde ise; bu şirketlerden, aynı belediye veya bağlı kuruluşları tarafından da doğrudan hizmet alımı yapılmasının mümkün olduğu düzenlenmiştir.

Mezkûr mevzuatta yer alan düzenleme nedeniyle, kapsam dâhilinde sayılan idarelerin personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımı yapamayacaklardır. Ayrıca 375 sayılı KHK uyarınca, şirketlerinden doğrudan alım yapma yetkisi belediye ve bağlı idarelerine

tanındığından, mahalli idarelerin %50'sinden fazlasına sahip olduğu şirketlerin personel çalıştırılmasına dayalı hizmetlerini, doğrudan hizmet alımı suretiyle diğer belediye şirketlerinden temin etmesinde yasal dayanak bulunmamaktadır.

Yapılan incelemeler sonucunda, Şirketin mevzuat hükümlerine aykırı olarak, personel çalıştırmasına dayalı hizmetlerini, Belediyenin doğrudan veya dolaylı olarak %50'sinden fazlasına sahip olduğu diğer Belediye şirketlerinden, doğrudan hizmet alımı suretiyle gerçekleştirdiği tespit edilmiştir. Yapılan işlem mevzuata uyarlı olmamakla birlikte Şirkete ilave Katma Değer Vergisi yükü de getirmektedir.

Yukarıda yer alan denetim tespiti üzerine, Şirket tarafından; İçişleri Bakanlığı Hukuk Müşavirliğinin 36155494-045.02-E.13856 sayılı ve "375 Sayılı KHK'nın Ek 20'nci Maddesinin Uygulanması" konulu görüş yazısı uyarınca alımın mevzuata uygun olduğu ifade edilmiştir. Anılan görüş yazısında; Yargıtay 9. Hukuk Dairesinin 24.06.2013 tarihli ve E.2011/16606, K.2013/19303 No.lu Kararında belirtilen, belediye şirketlerinin 3659 sayılı Kanun kapsamında oldukları ve bu nedenle belediye şirket personeline 6772 sayılı Kanun kapsamında ilave tediye ödenmesi gerektiği yönündeki Kararına yer verilmiştir. Ayrıca Şirket tarafından, 4734 sayılı Kanun'un 62'nci maddesinin (e) bendi ile 375 sayılı KHK'nın Ek 20'nci maddesi birlikte değerlendirildiğinde, kanun koyucunun belediye ve belediye şirketlerini aynı kategoride değerlendirdiği sonucuna ulaşıldığını, konuya ilişkin olarak, belediye şirketleri açısından bir yasaktan söz etmenin mümkün olmadığını ve yorumla da böyle bir sonuca ulaşılamayacağı ifade edilmiştir.

Ancak, Yargıtay tarafından belediye şirket personeline ilave tediye ödemesi yapılabileceği yönünde karar verilmesi, bu şirketleri kamu idaresi statüsüne sokmadığı gibi belediye şirketlerine de belediyelerin bağlı idaresi hüviyeti kazandırmamaktadır.

Diğer taraftan, Şirket tarafından sunulan Bakanlık Yazısında, kamu hukuku doktrininde yer aldığı belirtilen; belediye şirketlerinin belediyelerin bağlı kuruluşu olduğu yönündeki görüşün mevcudiyeti yasal bir zemine oturmamaktadır. Zira, 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nda yer alan "bağlı kuruluş" kavramı büyükşehir belediyeleri için düzenlenmiş olup, teknik bir anlam içermekte ve bağlı kamu idarelerini ifade etmek için kullanılmaktadır. Sermayeye sahip olma ve politika belirleme yönündeki bağıllık ise bu teknik anlamından uzak, yönetsel bir ilişkiyi ifade etmektedir. Dolayısıyla belediye şirketlerinin yönetim ilişkisi olarak belediyelere bağlı olması durumu bu şirketleri, 375 sayılı KHK'nın ek 20'nci maddesinde yer "bağlı kuruluş" ifadesi kapsamına dâhil etmemektedir.

Şirket tarafından, 4734 sayılı Kanun'un 62'nci maddesinin (e) bendi ile 375 sayılı KHK'nın Ek 20'nci maddesi birlikte değerlendirildiğinde, konuya ilişkin olarak, belediye şirketleri açısından bir yasaktan söz etmenin mümkün olmadığı belirtilse de; bizzat 4734 sayılı Kanun'un 62'nci maddesinin (e) bendi ile belediye şirketlerinin personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımı yapmaları veya niteliği itibarıyla bu sonucu doğuracak şekilde alım yapmaları yasaklanmış ve bu şirketler 696 sayılı KHK ile 375 sayılı KHK'ya eklenen Ek 20'nci madde ile getirilen istisna kapsamına da alınmamışlardır.

Bu itibarla, Şirketin süreklilik arz eden temizlik hizmet alımını ve özel güvenlik hizmet alımını, personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımı suretiyle gerçekleştirmesi mümkün olmadığından hizmetin yürütümünü bünyesinde istihdam edeceği personel eliyle görmesi gerekmektedir. Ayrıca mevzuata aykırı uygulama nedeniyle Şirketin ilave Katma Değer Vergisine maruz kalmasının Şirket menfaatleriyle bağdaşmadığı değerlendirilmektedir.

BULGU 7: İşçilere Kanunda Öngörülen Yıllık 270 Saati Aşan Sürelerde Fazla Çalışma Yaptırılması

Şirkette istihdam edilen işçilerin bazılarında, 4857 sayılı İş Kanunu'nda azami süre olarak belirtilen yıllık 270 saati aşan sürelerde fazla çalışma yaptırıldığı görülmüştür.

4857 sayılı İş Kanunu'nun "Fazla çalışma ücreti" başlıklı 41'inci maddesinin sekizinci fıkrasında; fazla çalışma süreleri toplamının bir yılda 270 saatten fazla olamayacağı belirtilmiştir. Aynı Kanun'un "Çalışma süresi" başlıklı 63'üncü maddesinin son fıkrasında; çalışma sürelerine ilişkin uygulama şekillerinin, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından hazırlanacak bir yönetmelikle düzenleneceği ifade edilmiştir.

İş Kanununa İlişkin Fazla Çalışma ve Fazla Sürelerle Çalışma Yönetmeliği'nin "Fazla çalışmada sınır" başlıklı 5'inci maddesinde; fazla çalışma sürelerinin toplamının bir yılda 270 saatten fazla olamayacağı, süre sınırının, işyerlerine veya yürütülen işlere değil, işçilerin şahıslarına ilişkin olduğu belirtilmiştir.

Ayrıca Şirket Yönetim Kurulu Kararıyla çıkartılan İnsan Kaynakları Yönetmeliğinin eki olan mali haklar ve tahsisler tablosunda; ihtiyaç halinde isim bazında yönetici onayıyla yıllık 270 saati aşmamak üzere fazla çalışma yapılabileceği belirtilmiştir.

Mevzuat hükümlerinden açıkça anlaşıldığı üzere fazla çalışma süresinin bir yılda 270 saatten fazla olmaması gerekmektedir.

Yapılan incelemede, Şirkette istihdam edilen 232 personele ilişkin fazla çalışma süresinin 4857 sayılı Kanun'da belirlenen üst limiti aştığı tespit edilmiştir.

Yukarıda yer alan denetim tespiti üzerine Şirket tarafından, fazla çalışma sürelerinin mevzuata uygun olduğu ifade edilmiştir. Ancak mezkûr meri mevzuat hükümleri uyarınca bir yıl içerisinde 270 saati aşmamalıdır.

Sonuç olarak, İş Kanunu ve Şirketin İnsan Kaynakları Yönetmeliği uyarınca, istihdam edilen işçilere bir yılda 270 saati aşan fazla çalışma yaptırılmaması gerektiği değerlendirilmektedir.

BULGU 8: İşçilerin Birikmiş Yıllık Ücretli İzinlerinin Kanuna Uygun Olarak Kullandırılmasına İlişkin Tedbirlerin Alınmaması

Şirket bünyesinde istihdam edilen işçilerin kullandırılmamış yıllık izin haklarının bulunduğu tespit edilmiştir.

4857 sayılı İş Kanunu'nun 53'üncü maddesinde; işçilere yıllık izin verileceği ve yıllık ücretli izin hakkından vazgeçilemeyeceği, 56'ncı maddesinde; yıllık iznin 53'üncü maddede gösterilen süreler içinde işveren tarafından sürekli bir şekilde verilmesinin zorunlu olduğu, 59'uncu maddesinde; iş sözleşmesinin, herhangi bir nedenle sona ermesi halinde işçinin hak kazanıp da kullanmadığı yıllık izin sürelerine ait ücretin sözleşmenin sona erdiği tarihteki ücreti üzerinden kendisine veya hak sahiplerine ödeneceği, 60'ncü maddesinde; yıllık ücretli izinlerin, yürütülen işlerin niteliğine göre yıl boyunca hangi dönemlerde kullanılacağı, izinlerin ne suretle ve kimler tarafından verileceği veya sıraya bağlı tutulacağı, işçinin yıllık izninin faydalı olması için işveren tarafından alınması gereken tedbirler ve izinlerin kullanılması konusuna ilişkin usuller ve işverence tutulması zorunlu kayıtların şeklinin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından hazırlanacak bir yönetmelikle gösterileceği belirtilmiştir.

Bakanlık tarafından çıkarılan Yıllık Ücretli İzin Yönetmeliği'nde Kanun'da yer alan hükümlerle uyumlu olarak yıllık izinlerin kullanımı ile ilgili hususlar düzenlenmiştir.

Ayrıca, 4857 sayılı Kanun'un "Yıllık ücretli izin hükümlerine aykırılık" başlıklı 103'üncü maddesinde 59'uncu madde gereğince hak edilmiş izni kullanmadan iş akdinin sona ermesi halinde, izne ait ücreti ödemeyen veya 60'ncü maddede belirtilen Yönetmelik'in esas ve usullerine aykırı olarak izni kullandırmayan veya eksik kullandıran işveren veya işveren vekiline bu durumda olan her işçi için 1.683,00 TL (2023 yılı için güncellenmiş tutar) idari para

cezası verileceği hükme bağlanmıştır.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümlerinden, işçilerin yıllık izin haklarından feragat edemeyecekleri ve işçilerin emeklilik veya herhangi bir nedenle iş akitlerinin sona ermesi halinde kullanılmamış izin haklarının ücrete dönüşeceği açıkça anlaşılmaktadır. İşçilerin izin haklarının yıllar itibarıyla kullandırılmadan biriktirilmesi uygulaması mevzuata uyarlı olmayıp Şirketin önemli tutarda ve defaten mali yük altına girmesine neden olacaktır. Ayrıca uygulama nedeniyle Şirket idari para cezasına maruz kalabilecektir.

Yapılan incelemeler sonucunda, Şirkette 2023 yılı sonu itibarıyla 4 personelin 200 gün üzeri, 41 personelin 100 gün üzeri, 155 personelin ise 50 gün üzeri izin hakkı olduğu tespit edilmiştir.

Yukarıda yer alan denetim tespiti üzerine Şirket tarafından, 2024 Yılı içerisinde gerekli planlamanın yapılarak izinlerin kullandırılacağı ifade edilmiş olup esasen Kurum bulgu konusuna iştirak etmektedir.

Sonuç olarak, meri mevzuat hükümleri uyarınca, işçilerin yıllık izin haklarının kullandırılması yasal zorunluluk olup önerimiz doğrultusunda işlem yapılması halinde yüksek meblağda ödeme külfetine maruz kalınmaması yoluyla Şirket menfaatlerinin korunacağı değerlendirilmektedir.

BULGU 9: Şirketin Bahçe Market Şubelerinin İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı Almadan Faaliyette Bulunması

Şirketin bahçe market şubelerinin işyeri açma ve çalışma ruhsatı olmadan faaliyette bulunduğu görülmüştür.

İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik'in 6'ncı, 10'uncu ve 13'üncü maddelerinde; yetkili idarelerden usulüne uygun olarak işyeri açma ve çalışma ruhsatı alınmadan iş yeri açılmayacağı, işyeri açma ve çalışma ruhsatı alınmadan açılan iş yerlerinin yetkili idareler tarafından kapatılacağı, adresi ve işleticisi aynı olan ve birden fazla faaliyet konusu bulunan iş yerlerine, ana faaliyet dalı esas alınarak tek ruhsat düzenleneceği, işyeri açma ve çalışma ruhsatının verilmesinden sonra yapılacak denetimlerde mevzuata uygun olmayan unsurların ve noksanlıkların tespiti halinde, iş yerine bu noksanlık ve hatalarını gidermesi için bir defaya mahsus olmak üzere on beş günlük süre verileceği hükümleri yer almaktadır.

Mezkûr mevzuat hükümleri uyarınca Yönetmelik kapsamında faaliyet gösterecek iş

yerlerinin yetkili idarelerden işyeri açma ve çalışma ruhsatı alması gerekmektedir.

İşyeri açma ve çalışma ruhsatı uygulaması ile faaliyet gösterecek iş yerlerinin kamu düzenine uygun, iş ve halk sağlığı açısından güvenli hizmet sunmalarının sağlanmasının hedeflendiği ve karşılaşılabilecek eksikliklerin bu doğrultuda giderilmesinin amaçlandığı göz önünde bulundurulduğunda, ruhsatsız iş yeri faaliyetinde bulunulmasının mevzuata aykırılık teşkil ettiği ayrıca mali, hukuki ve sıhhi belirli riskler de taşıdığı değerlendirilmektedir.

Yapılan incelemeler sonucunda, Ataşehir Bahçe Market, Pendik Mini Bahçe Market, Sarıyer Bahçe Market, Zincirlikuyu Mini Bahçe Market, Karacaahmet Mini Bahçe Market, Hidiv Mini Bahçe Market, Göztepe Mini Bahçe Market, Florya Mini Bahçe Market, Emirgan Mini Bahçe Market, Başakşehir Mini Bahçe Market, Alibeyköy Bahçe Market şubelerinin işyeri açma ve çalışma ruhsatı olmadan faaliyette bulunduğu tespit edilmiştir.

Yukarıda yer alan denetim tespiti üzerine Şirket tarafından, ruhsat başvuruları için gerekli belgelerin temin edilmeye başlandığı ve sürecin takibinin yapılacağı ifade edilmiştir. Kurum bulgu konusunda esasen iştirak etmektedir.

Sonuç olarak, Şirketin meri mevzuat hükümleri uyarınca faaliyet yürüttüğü şubeleri için işyeri açma ve çalışma ruhsatı alması gerektiği değerlendirilmektedir.

BULGU 10: Bazı Şirket Çalışanları ve Aile Fertleri İçin Yapılan Özel Sağlık Sigortası Bedellerinin Şirket Bütçesinden Karşılanması

Şirkette istihdam edilen bazı personel ile bunların aile fertleri için özel sağlık sigortası yaptırıldığı ve poliçe bedellerinin Şirket bütçesinden karşılandığı görülmüştür.

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 4'üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde; hizmet akdi ile bir veya birden fazla işveren tarafından çalıştırılanların, düzenleme kapsamında sigortalı sayılacakları hüküm altına alınmıştır. Kanun'un 60'ıncı maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde ise; 4'üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılanların, genel sağlık sigortalısı sayılacakları düzenlenmiştir.

Bu itibarla, özel sağlık sigortası yaptırılan personel ile bunların bakmakla yükümlü olduğu kişiler, 5510 sayılı Kanunu'nun 60'ıncı maddesi kapsamında genel sağlık sigortalısı sayılmaktadır ve kendileri için Sosyal Güvenlik Kurumu'na (SGK) genel sağlık sigorta primi ödenmektedir.

Kamu kaynağı kullanmayan anonim şirketlerde yönetici sıfatını haiz personel için özel sağlık sigortası ya da tamamlayıcı sağlık sigortası yapılabilen ve bu uygulama özel sektör işleyişi gereği teşvik unsuru olabilmektedir. Bu durumda dahi, kapsam üst düzey yönetici vasfını haiz personel ile sınırlandırılmakta olup genel olarak aile fertleri dikkate alınmamaktadır. Aile fertleri uygulamasında ise genel olarak, indirimli bedellerin personel tarafından karşılanması suretiyle sigorta yapılmaktadır.

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun "Tacir olmanın hükümleri" başlıklı 18'inci maddesinde her tacirin, ticaretine ait bütün faaliyetlerinde basiretli bir iş adamı gibi hareket etmesi gerektiği belirtilmiştir. Ayrıca, kamu kaynağı kullanan Şirketin, kaynaklarını ekonomik kullanması konusunda özen yükümlülüğü de bulunmaktadır.

Yapılan incelemeler sonucunda, Şirket Yönetim Kurulunun 05.10.2022 tarih ve 2022/126 sayılı Kararı gereğince çıkılan açık ihale sonucu 2023 yılını kapsamak üzere Şirket personeli ve aile fertleri için toplamda 238 kişiye özel sağlık sigortası yaptırıldığı ve 2.201.500 TL bedelin şirket bütçesinden ödendiği tespit edilmiştir.

Yukarıda yer alan denetim tespiti üzerine, Şirket; özel sağlık sigortası hakkında Şirketin İnsan Kaynakları Yönetmeliği'nde belirtilen unvanların yararlandığını, bu imkânın, çalışma hayatı içerisinde yoğun iş temposu ile birlikte personelin yönetim ve denetim sorumluluğunu da üstlenmiş bulunan, yönetici grubuna ve aile üyelerine, yoğun çaba ve emekleri karşılığında bir teşvik unsuru olarak sağlandığını ifade etmiştir. Şirket tarafından ayrıca, 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun 89'uncu maddesi kapsamında, özel sağlık sigortası harcamalarının belirli şartlar altında gelir vergisi matrahından indirilebileceğinin düzenlendiği, madde hükmünden anlaşılacağı üzere Devletin özel sağlık sigortası yaptırılmasını teşvik ettiği, nitekim profesyonel anonim şirketlerde üst düzey yöneticilerin motivasyonlarını artırarak şirketin menfaatine olacak şekilde daha etkin ve verimli olmalarını sağlamak amacıyla özel sağlık sigortası yaptırılabilirliği belirtilmiştir.

Ancak, üst düzey yöneticiler ve bunların aile fertleri adına Şirket bütçesinden yaptırılan özel sağlık sigortalarının gerek Gelir Vergisi Kanunu'na uygun olduğu ve gerekse çalışanların motivasyonlarını artırmak suretiyle şirkete olan katkılarını artıracığı gerekçeleri ileri sürülmüş olsa da; adına poliçe düzenlenen her bir şirket çalışanı ve bunların aile fertleri, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 60'ıncı maddesi kapsamında genel sağlık sigortalısıdır ve kendileri için işveren tarafından Sosyal Güvenlik Kurumuna genel sağlık sigorta primi ödemesinde bulunmaktadır. Yani, bu kişiler adına yaptırılan özel sağlık sigorta

bedelleri, Şirket bütçesinden bu amaçla yapılan mükerrer bir ödeme olarak karşımıza çıkmaktadır.

Yine, Şirket tarafından, Gelir Vergisi Kanunu'nda yapılan düzenleme ile çalışanlar ve bunların aile fertleri adına özel sağlık sigortası yaptırılmasının teşvik edildiği belirtilmiş olsa da; Kanun'da yapılan düzenlemenin amacı, kamu kaynağı kullanılarak özel sağlık sigortası yaptırılmasına yönelik olmayıp, özel sağlık sigorta poliçe bedellerinin çalışanların gelir vergisi matrahından indirilmesine yöneliktir.

6102 sayılı Kanun'un 369'uncu maddesinde; yönetim kurulu üyeleri ve yönetimle görevli üçüncü kişilerin, görevlerini tedbirli bir yöneticinin özeniyle yerine getirmek ve şirketin menfaatlerini dürüstlük kurallarına uyarak gözetmekle yükümlü oldukları belirtilmiştir. Aynı Kanun'un 553'üncü maddesinde; kurucuların, yönetim kurulu üyelerinin, yönetici ve tasfiye memurlarının, kanundan ve esas sözleşmeden doğan yükümlülüklerini kusurlarıyla ihlal ettikleri takdirde, sebebiyet verdikleri zarardan sorumlu olacakları, 555'inci maddesinde; şirketin uğradığı zararın tazminini, şirket ve her bir pay sahibinin isteyebileceği; 560'ıncı maddesinde ise sorumlu olanlara karşı tazminat isteme hakkının, davacının zararı ve sorumluyu öğrendiği tarihten itibaren iki ve her halde zararı doğuran fiilin meydana geldiği günden itibaren beş yıl geçmekle zamanaşımına uğrayacağı ifade edilmiştir.

Bu itibarla, kamu kaynağı kullanan Şirketin kamu hukukuna tabi olmadığından ve motivasyon artırıcı etkisi bulunduğu bahisle bazı yönetici ve personele Şirket bütçesinden özel sağlık sigortası yapılmasında Kurum menfaati bulunmadığı değerlendirilmektedir.

BULGU 11: Asgari Ücret Destek Kesintilerin Yapılmaması ve Türkiye İş Kurumuna Gönderilmemesi

Şirket tarafından yüklenicilere ödenen hakediş ödemelerinden asgari ücret destek kesintilerinin yapılmadığı görülmüştür.

Asgari ücret destek tutarına ilişkin düzenlemeler, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'na 2023 yılında eklenen geçici 93 ve geçici 96'ncı maddelerde yer almaktadır. Ayrıca mezkûr madde hükümlerinin uygulanmasına ilişkin olarak Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından "Asgari ücret desteği" konulu genelgeler çıkarılmıştır.

Bu kapsamda, 5510 sayılı Kanun'a eklenen geçici 93 ve 96'ncı maddelerde; düzenleme kapsamına giren işverenlere belirli koşulları sağlamaları halinde, ilgili yılın Ocak ve Aralık

ayları/dönemleri için asgari ücret desteğinden yararlanma imkânı getirilmiş olup destek tutarının İşsizlik Sigortası Fonundan karşılanacağı belirtilmiştir. Aynı hükümlerde; 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 2'nci maddesinin birinci fıkrasının (a), (b), (c) ve (d) bentlerinde sayılan idareler tarafından ilgili mevzuatı uyarınca yapılan ve sözleşmesinde fiyat farkı ödeneceği öngörülen hizmet alımlarında, ihale dokümanında personel sayısının belirlendiği ve haftalık çalışma saatinin tamamının idarede kullanılmasının öngörüldüğü işçilikler için bu maddenin birinci fıkrası uyarınca İşsizlik Sigortası Fonu tarafından karşılanacak tutarlar bu idarelerce işverenlerin hak edişinden kesilerek Türkiye İş Kurumuna iade edileceği ifade edilmiştir.

4734 sayılı Kanun'un 2'nci maddesinde;

“Aşağıda belirtilen idarelerin kullanımında bulunan her türlü kaynaktan karşılanan mal veya hizmet alımları ile yapım işlerinin ihaleleri bu Kanun hükümlerine göre yürütülür:

a) Genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile özel bütçeli idareler, il özel idareleri ve belediyeler ile bunlara bağlı; döner sermayeli kuruluşlar, birlikler (meslekî kuruluş şeklinde faaliyet gösterenler ile bunların üst kuruluşları hariç), tüzel kişiler.

...

d) (a), (b) ve (c) bentlerinde belirtilenlerin doğrudan veya dolaylı olarak birlikte ya da ayrı ayrı sermayesinin yarısından fazlasına sahip buldukları her çeşit kuruluş, müessese, birlik, işletme ve şirketler,” hükmü yer almaktadır.

Zikredilen idarelerin, ilgili mevzuatı uyarınca yapılan ve sözleşmesinde fiyat farkı ödeneceği öngörülen hizmet alımlarında, ihale dokümanında personel sayısının belirlendiği ve haftalık çalışma saatinin tamamının idarede kullanılmasının öngörüldüğü işçilikler için İşsizlik Sigortası Fonu tarafından karşılanan tutarları yüklenicilerin hakedişlerinden keserek Türkiye İş Kurumuna göndermesi gerekmektedir.

Yapılan incelemeler sonucunda, Şirketin, ilgili mevzuat uyarınca yapılan ve sözleşmesinde fiyat farkı ödeneceği öngörülen hizmet alımlarında, ihale dokümanında personel sayısının belirlendiği ve haftalık çalışma saatinin tamamının idarede kullanılmasının öngörüldüğü işçilikler için asgari ücret destek kesintilerin yapılmadığı tespit edilmiştir.

Yukarıda yer alan denetim tespiti üzerine Şirket tarafından, gerekli iş ve işlemlerin yapılacağı ifade edilmiş olup Kurum bulgu konusuna esasen iştirak etmiştir.

Sonuç olarak, Şirket tarafından yapılan hakediş ödemelerinden asgari ücret destek kesintilerinin yapılması ve meblağın Türkiye İř Kurumuna gönderilmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

T.C. SAYIşTAY BAşKANLIğI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<https://www.sayistay.gov.tr>

8. EKLER

EK-1: BULGULARA İLİŞKİN İZLEME TABLOSU

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	Yıl/Yıllar	İdare Tarafından Yapılan İşlem	Açıklama
Şirketin Kendi İhtiyacı Olan Personel Çalıştırılmasına Dayalı Hizmetlerini, Büyükşehir Belediyesinin Doğrudan veya Dolaylı Olarak %50'sinden Fazlasına Sahip Olduğu Diğer Şirketlerden Doğrudan Hizmet Alımı Suretiyle Gördürmesi ve Bu Kapsamda Çalıştırılan İşçilerin Ücretleri İçin KDV Ödenmesi	2021	Yerine Getirilmedi	2023 yılı Sayıştay Denetim Raporunun "Diğer Bulgular" bölümünde "Şirketin Kendi İhtiyacı Olan Personel Çalıştırılmasına Dayalı Hizmetlerini, Büyükşehir Belediyesinin Doğrudan veya Dolaylı Olarak %50'sinden Fazlasına Sahip Olduğu Diğer Şirketlerden Doğrudan Hizmet Alımı Suretiyle Gördürmesi ve Bu Kapsamda Çalıştırılan İşçilerin Ücretleri İçin Katma Değer Vergisi Ödenmesi" başlığıyla Bulgu 6 olarak yer almaktadır.
Bazı Şirket Çalışanları ve Aile Fertleri İçin Yapılan Özel Sağlık Sigortası Bedellerinin Şirket Bütçesinden Karşılanması	2021	Yerine Getirilmedi	2023 yılı Sayıştay Denetim Raporunun "Diğer Bulgular" bölümünde "Bazı Şirket Çalışanları ve Aile Fertleri

			İçin Yapılan Özel Sağlık Sigortası Bedellerinin Şirket Bütçesinden Karşılanması” başlığıyla Bulgu 10 olarak yer almaktadır.
İşçilerin Yıllık Ücretli İzinlerinin Kanuna Uygun Olarak Kullanılmaması	2021	Yerine Getirilmedi	2023 yılı Sayıştay Denetim Raporunun “Diğer Bulgular” bölümünde “İşçilerin Birikmiş Yıllık Ücretli İzinlerinin Kanuna Uygun Olarak Kullanılmamasına İlişkin Tedbirlerin Alınmaması” başlığıyla Bulgu 8 olarak yer almaktadır.
Şirketin Ticari Faaliyet Kapsamındaki Mal ve Hizmetlerinin Sunumunda Belediye ve Şirketlerin Çalışanlarına Mevzuata Aykırı Olarak İndirim Uygulanması	2021	Yerine Getirilmedi	2023 yılı Sayıştay Denetim Raporunun “Diğer Bulgular” bölümünde “Şirketin Ticari Faaliyet Kapsamındaki Mal ve Hizmetlerinin Sunumunda Belediye ve Şirketlerin Çalışanlarına Mevzuata Aykırı Olarak İndirim Uygulanması” başlığıyla Bulgu 3 olarak yer almaktadır.

Şirketin Belediye ile Yürütülen İşler Kapsamında Temsil ve Ağırlama Harcamalarında Bulunması	2021	Yerine Getirilmedi	2023 yılı Sayıştay Denetim Raporunun “Şirket ile İstanbul Büyükşehir Belediyesi Arasında Yürütülen İşler Kapsamında Temsil ve Ağırlama Harcamalarında Bulunulması” başlığıyla Bulgu 2 olarak yer almaktadır.
--	------	--------------------	--